

Türkiye Klinikleri 10. Tıp Bilimleri Yarışması'nın Çeşitli Yönlerden Değerlendirilmesi

Doç. Dr. Ali GÖREN*
Prof. Dr. Vildan SÜMBÜLOĞLU**
Doç. Dr. Kürşat AKYÜZ**

GİRİŞ

Tıp eğitiminin dünya ülkelerinde diğer branşlara göre daha uzun süren ve daha fazla özveri isteyen bir özellik arzettiği bilinmektedir. Sürekli eğitim ve yenilenmenin söz konusu olduğu tıp mesleğinde gelişmeleri değerlendirecek ve daha iyi durumda olanlara belli avantajlar sağlamaya temel olacak ölçümlerin getirilmesi kaçınılmazdır. Her hususta olduğu gibi bilgi ölçmenin de en güvenilir yöntemi sınavdır. Nitekim Türkiye'de tıp eğiliminden sonra branşlarda uzman olmak isteyenler için Tıp Bilimleri Yarışmasına benzer Tıpta Uzmanlık Sınavı (TUS) yılda iki kez uygulanmakta ve bu sınav sonuçlarına göre seçme ve yerleştirme yapılmaktadır.

Ülkemizde devletin yürüttüğü TUS dışında, eğitim amacını güden ve çalışmayı teşvik eden yegane ödüllü yarışma Türkiye Klinikleri tarafından yürütülen Tıp Bilimleri Yarışması (TBY)'dir. 1981 yılından beri sürdürülen ve her yıl 14 Mart Tıp Bayramı nedeniyle organize edilen Tıp Bilimleri Yarışması tıp fakültesi bulunan 16 ilimizde merkezi sistemle intern ve pratisyen doktorlar arasında aynı gruplarda yapılmaktadır.

Bu yarışma nedeniyle tüm tıp fakültelerinden toplanan, her fakülteden gelen sorular ve tıp branşları arasında dengeli bir dağılımla hazırlanan sorular fakülteler arasında olması gereken bilgi alışverişine zemin hazırlamaktadır. Tıp Bilimleri Yarışması nedeniyle bir araya gelen intern ve pratisyen hekimler birbirleriyle tanışıp kaynaşmakta, bilimsel açıdan etkileşime imkân hazırlamaktadır. Ayrıca tıp fakültelerinin

uyguladıkları eğitim ve kullandıkları imkânlar arasında var olduğu ileri sürülen farklılıkların ortaya çıkarılması ve bu farklılığın giderilmesi için yapılacak çalışmalara ışık tutulması amacıyla 1991 yılında 10. su yapılan yarışma çeşitli yönleriyle incelemeye alınmıştır.

MATERYAL VE METOD

1068 intern ve 583 pratisyen olmak üzere toplam 1651 yarışmacı katılmıştır. İlercnlik öncesi öğrenciler ile herhangi bir tıp dalında ihtisasa girmiş olanlar yarışmaya alınmamışlardır. Yarışmacılara sınav protokolüne uygun olarak 100'ü prelinik ve 100'ü klinik tıp dallarına ait olmak üzere toplam 200 soru sorulmuştur. Sorular çoktan seçmeli (5 şıklı) ve tek doğru yanıt test biçiminde hazırlanmıştır. Soruları yanıtlamak için yarışmacılara 120 dakikalık bir süre verilmiştir. Değerlendirmede 4 yanlış bir doğru yanıt götürmüş, boş bıkardan sorular yanıtlanmamış olarak kabul edilmiştir.

Yarışma ile ilgili yanıtlar Hacettepe Üniversitesi Biyoistatistik Bilim Dalı tarafından değerlendirilmiştir. Yarışma sonuçları yarışmacıların adreslerine ve fakültelerine bildirilmiştir. Dereceye girenlerin ödülleri 14 Mart 1991 günü Ankarada yapılan Tıp Bayramı törenlerine verilmiştir.

SONUÇLAR

A. Yarışmaya Katılan Intern ve Pratisyenlerin Fakültelere Göre Dağılımı

Yarışmaya 1068 intern ve 583 pratisyen hekim katılmıştır (Tablo 1).

"Türkiye Yüksek İhtisas Hastanesi Gastroenteroloji Kliniği
* Hacettepe Üniv. Tıp Fak. Biyoistatistiği - Bilim Dalı

Tablo 1. Yarışmacıların öğrenci/mezun oldukları tıp fakültelerine göre dağılımı

Tıp Fakültesi	Yarışmaya Katılan		Toplam
	İntern Sayısı	Pratisyen Sayısı	
Ankara	81	74	155
Hacettepe	167	73	240
CiATA	46	66	112
Gazi	23	29	52
Çapa	117	66	183
Cerrahpaşa	46	42	88
Marmara	13	3	16
Trakya	7	6	13
Uludağ	46	21	67
Dokuz Eylül	23	13	36
Ege	175	70	245
Akdeniz	29	13	42
Anadolu	4	11	15
Selçuk	54	3	57
Cumhuriyet	11	5	16
Ereğli	43	14	57
Ondokuz Mayıs	41	17	58
Karadeniz	22	10	32
Atatürk	28	8	36
Fırat	12	-	12
Dicle	42	10	52
Çukurova	38	29	67
Toplam	1068	583	1651

B. Yarışma Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Yarışmaya katılma gönüllü ve kişisel olarak yapıldığı için fakülteler arası bir yarışma niteliğini taşımamaktadır. Bu nedenle ilk sırayı alan yarışmacının fakültesi birinci, son sırayı alanın fakültesi sonuncu olarak değerlendirilemez. Yarışmacıların kişisel sıraları söz konusudur.

Tablo 2. Yarışmacıların aldıkları puanların dağılımı

Puan	İntern		Pratisyen		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
< 200	249	23.3	54	9.2	303	18.4
200-299	336	31.5	142	24.4	478	29.0
300-399	302	28.3	188	32.3	490	29.7
400-499	125	11.7	161	27.6	286	17.3
500-599	49	4.6	30	5.2	79	4.8
600 +	7	0.7	8	1.4	15	0.9
Toplam	1068	100.0	583	100.0	1651	100.0

I. Yarışmacıların Aldıkları Puanların Dağılımı

Yarışmada değerlendirme 1000 puan üzerinden yapılmıştır. Yarışmacıların aldıkları puanların genel dağılımı Tablo 2'de verilmiştir. Yarışmaya katılan 1068 internden sadece 56'sı (%5.3) ve 583 pratisyen hekimden sadece 38'i (%6.6) 500 ve üzerinde puan alabilmiştir. İnternlerin %54.8'i pratisyenlerin ise %33.6'sı 300'ün altında puan almışlardır.

Yarışmacıların aldıkları puanların fakültelere göre dağılımları Tablo 3 ve Tablo 4'de verilmiştir. Bu ayrıntılı tablolardan okuyucular diledikleri karşılaştırmaları yapabilirler. Tablo 3'den intern yarışmacılar için şu özet tartışmayı yapabiliriz:

- Hacettepe'den katılan internlerin %14.4'ü, Çapa'dan katılanların %13.7'si, Cerrahpaşa'dan katılanların %10.9'u ve Erciyes'den katılanların %9.7'si 500 ve daha yukarı puan almıştır.
- Karadeniz, Fırat, Cumhuriyet, Akdeniz, Trakya ve Marmara'dan katılan internlerin tümü 400 puanın altında kalmıştır.
- Karadeniz'den katılan internlerin %95.4'ü, Cumhuriyet'ten katılanların %91'i, Fırat'tan katılanların %83.3'ü, Ondokuz Mayıs'tan katılanların %83'ü, Dicle'den katılanların %78.6'sı ve Atatürk'ten katılanların %78'i 300'ün altında puan almıştır.

Tablo 4'c göre pratisyen hekimler için durum şöyledir. Yarışmaya 10'dan az sayıda katılan fakülteler tartışma dışı bırakılmıştır.

- Sadece 7 fakülteden mezun olan pratisyenler 500 puanın üzerine çıkabilmiştir. Sırayla Hacettepe %22.0, Çapa %18.2, Dokuz Eylül %7.7, Cerrahpaşa %4.8, Ankara 4.1, GATA %3.1 ve Ege %1.4.

Tablo 3. İnternlerin aldıkları puanların fakülterele göre yü/de dağılımı

Fakülte	< 200	200-299	300-399	400-499	500-599	600 +	Yarışmacı Sayısı
Ankara	8.6	32.1	34.6	19.8	3.7	12	81
Hacettepe	2.4	15.0	46.1	22.2	12.6	1.8	167
GATA	19.6	39.1	30.4	8.7	2.2	-	46
Ga/i	13.0	43.5	34.8	4.3	4.3	-	23
Çapa	6.8	23.9	37.6	18.0	12.0	1.7	117
Cerrahpaşa	8.7	28.3	37.0	15.2	10.9	-	46
Marmara	15.4	53.9	30.8	-	-	-	13
Trakya	42.9	28.6	28.6	-	-	-	7
Uludağ	39.1	34.8	23.9	2.2	-	-	46
Dokuz Eylül	21.7	26.5	13.0	8.7	-	-	23
İlge	28.0	35.4	24.0	11.4	1.1	-	175
Akdeniz	24.1	48.3	27.6	-	-	-	29
Anadolu	-	50.0	25.0	25.0	-	-	4
Selçuk	37.0	40.7	16.7	3.7	-	1.9	54
Cumhuriyet	54.6	36.4	19.1	-	-	-	11
Erciyes	48.9	23.3	14.0	9.3	9.7	-	43
Ondokuz Mayıs	41.5	41.5	14.6	2.4	-	-	41
Karadeniz	54.5	40.9	4.6	-	-	-	22
Atatürk	42.9	35.1	17.9	3.6	-	-	28
Fırat	50.0	33.3	16.7	-	-	-	12
Dicle	50.0	28.6	14.3	7.1	-	-	42
Çukurova	39.5	31.6	18.4	10.5	-	-	38
Toplam	23.4	31.5	28.3	11.7	4.6	0.7	1068

Tablo 4. Pratisyenlerin aldıkları puanların mezun oldukları fakülterele göre yüzde dağılımı

Fakülte	< 200	200-299	300-399	400-499	500-599	600 +	Yarışmacı Sayısı
Ankara	4.1	24.3	40.5	27.0	4.1	-	74
Hacettepe	1.4	5.5	28.8	42.5	16.4	5.5	73
GATA	22.7	18.2	34.9	19.7	3.1	1.5	66
Gazi	3.5	20.7	41.4	34.5	-	-	29
Çapa	7.6	16.7	21.2	36.4	13.6	4.6	66
Cerrahpaşa	9.5	23.8	38.1	23.8	4.8	-	42
Marmara	-	-	66.7	33.3	-	-	3
Trakya	16.7	5.0	16.7	16.7	-	-	6
Uludağ	9.5	38.1	33.3	19.1	-	-	21
Dokuz Eylül	7.7	23.1	53.9	7.7	7.7	-	13
Ege	4.3	31.4	34.3	28.6	1.4	-	70
Akdeniz	15.4	38.5	30.8	15.4	-	-	13
Anadolu	18.2	45.5	9.1	27.3	-	-	11
Selçuk	-	33.3	33.3	33.3	-	-	3
Cumhuriyet	20.0	40.0	-	40.0	-	-	5
Erciyes	7.1	57.1	28.6	7.1	-	-	14
Ondokuz Mayıs	17.7	41.2	23.5	17.7	-	-	17
Karadeniz	40.0	-	40.0	20.0	-	-	10
Atatürk	12.5	37.5	25.0	25.0	-	-	8
Dicle	20.0	40.0	30.0	10.0	-	-	10
Çukurova	6.9	34.5	27.6	31.0	-	-	29
Toplam	9.2	24.4	32.3	27.6	5.2	1.4	583

b) Anadolu'dan mezun pratisyenlerin %63.7'si, Dicle'den %60'ı, Akdeniz'den %54'ü, Erciyes'den %64.2'si 300 puanın altında kalmıştır.

Intern ve Pratisyenlerin Puan Ortalamalarının Fakülteye Göre Dağılımı

İntern ve pratisyenlerin puan ortalamalarının fakülteye göre dağılımı Tablo 5'le verilmiştir. Temel bilimlerde 500, klinik bilimlerde 500 olmak üzere toplam puan 1000'dir.

Tablo 5'den görüleceği gibi, Hacettepe'den katılan pratisyenler dışında, tüm fakültelerden katılan intern ve pratisyenlerin ortalama puanları 400 puanın altındadır. Halta Ankara, Hacettepe, Çapa ve Cerrahpaşa dışındaki tüm fakültelerden katılan internlerin ortalama puanları 300 puanın altındadır. Gerek internlerde gerekse pratisyen-

lerde en yüksek puan ortalamasına Hacettepe ve Çapa'dan katılan yarışmacılar sahiptir. En düşük puan ortalamasına ise; internlerde Karadeniz'den katılan internier (184.5), pratisyenlerde Anadolu'dan mezun olan pratisyenler (256.0) sahiptir (10'dan az yarışmacının katıldığı fakülteler bu sıralamaya alınmamıştır).

Yarışmacıların aldıkları puan ortalamalarının dağılımı Tablo 6'da verilmiştir. Toplam 500 puanlık Ünelimler sorularından en yüksek ortalamaya 200.7 ile Hacettepe ve 180.3 ile Çapa'dan katılan internier sahiptir. En yüksek ortalama olmasına rağmen bunların da tatminkâr olduğunu söylemek mümkün değildir.

Toplam 500 puanlık klinik bilimler sorularından en yüksek ortalamaya 183.2 ve 182.8 ile yine Hacettepe ve Çapa'dan katılan internier sahiptir.

Tablo 5. İntern ve pratisyenlerin puan ortalamalarının fakülteye göre dağılımı

Fakülte	İntern		Pratisyen		Toplam	
	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma
Ankara	330.6	101.2	358.2	85.0	343.8	94.6
Hacettepe	383.9	96.2	429.8	100.7	397.8	99.7
GA'İA	286.7	94.1	320.8	120.6	306.8	111.3
Gazi	297.2	97.9	318.3	82.6	325.7	92.4
Çapa	363.0	116.8	392.3	129.9	373.6	122.1
Cerrahpaşa	330.2	113.3	341.7	99.4	335.7	106.4
Marmara	259.8	65.3	382.7*	65.2	282.8	80.2
Trakya	245.0*	100.9	284.0*	90.3	263.0	94.3
Uludağ	236.4	84.9	316.7	93.2	261.6	94.6
Dokuz Eylül	247.8	78.6	337.8	89.4	280.3	92.5
Fge	267.3	104.6	339.8	87.2	288.0	105.0
Akdeniz	245.2	83.5	289.7	92.3	259.0	87.7
Anadolu	318.0*	104.1	256.0	143.2	272.5	133.4
Selçuk	245.2	99.4	352.3	95.9	250.8	101.3
Cumhuriyet	211.1	81.6	303.8	120.1	240.1	101.2
Erciyes	245.3	115.6	277.6	81.4	253.2	108.5
Ondokuz Mayıs	228.1	76.3	285.5	100.5	244.9	87.3
Karadeniz	184.5	78.0	301.4	126.7	221.0	108.7
Atatürk	227.6	81.0	302.8*	99.5	244.3	89.7
Fırat	213.7	95.8	—	—	213.7	95.8
Dicle	227.0	89.9	263.3	124.8	234.0	97.3
Çukurova	236.0	113.0	324.5	93.6	274.3	113.3
Toplam	292.5	115.3	347.3	110.5	311.8	116.6

*Yarışmacı sayısı 10'dan az

J

Tablo 6. İntern ve pratisyenlerin puan ortalamalarının fakültelere ve bölümlere göre dağılımı

Fakülte	Temel Bilimler				Klinik Bilimler			
	İntern		Pratisyen		intern		Pratisyen	
	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma
Ankara	174.2	61.8	187.2	47.6	156.4	47.3	171.1	46.8
Hacettepe	200.7	59.1	224.7	59.9	183.2	47.9	205.1	52.2
GATA	144.6	52.5	168.1	68.6	142.1	50.3	152.7	58.5
Gazi	142.4	54.5	176.1	51.7	154.8	48.2	172.2	44.0
Çapa	180.3	68.5	206.4	66.6	182.8	57.9	185.9	70.6
Cerrahpaşa	167.8	65.4	179.0	55.8	162.4	54.6	162.6	50.1
Marmara	120.2	46.9	181.7*	61.6	139.5	34.6	201.0*	12.5
Trakya	136.4*	58.1	132.8*	65.9	108.6*	54.8	151.2*	37.3
Uludağ	115.6	52.9	157.1	56.4	120.8	38.6	159.6	49.3
Dokuz. Eylül	119.6	43.1	179.1	53.0	128.2	45.9	158.7	40.0
Ege	128.5	62.6	175.5	53.3	138.8	50.5	164.3	44.1
Akdeniz	117.1	54.8	149.6	55.9	128.1	48.6	140.1	40.7
Anadolu	147.5*	57.5	125.7	75.4	170.5*	56.7	130.3	70.5
Selçuk	124.5	59.9	175.0*	60.1	120.7	45.4	177.3*	36.2
Cumhuriyet	98.1	43.4	159.8*	64.0	113.0	42.5	144.0*	59.3
Erciyes	120.2	65.4	131.6	58.8	125.1	58.0	146.1	42.0
Ondokuz Mayıs	104.1	43.8	137.4	67.3	124.0	42.0	148.1	44.3
Karadeniz	88.3	48.7	152.1	70.8	96.2	40.7	149.3	73.0
Atatürk	112.2	46.6	157.4*	47.6	115.4	43.5	145.4*	57.6
Fırat	97.8	63.6			115.8	40.2		
Dicle	116.8	51.9	130.1	74.9	110.2	44.4	133.2	56.0
Çukurova	110.3	58.7	163.7	51.9	125.8	62.1	160.8	52.2
Toplam	146.1	67.7	179.2	63.6	146.4	55.7	168.0	55.6

*Yarışmacı sayısı 10'dan az.

Pratisyenler genelde hem temel bilimlerde, hem de klinik bilimlerde internlerden daha yüksek ortalamaya sahiptir. Ancak pratisyenlerin de tatminkâr bir puana sahip olduklarını söylemek mümkün değildir.

En düşük ortalama puana hem temel bilimlerinde hem klinik bilimlerde Karadeniz'den katılan internler sahiptir (88.3 ve 96.2 puan).

C. Yarışmacıların Aldıkları Puanlara Göre Sıralanması

1. İlk 10 Sıraya Girenler

İlk 10 sıraya giren intern ve pratisyenlerin aldıkları puan ve katıldıkları fakültelere göre dağılımı Tablo 7'de verilmiştir. İlk 10 sıraya giren internlerin 4'ü Çarpa, 3'ü Hacettepe diğerleri

Tablo 7. İlk 10 sırayı alan intern ve pratisyenlerin aldıkları puan ve katıldıkları fakülteler

Sıra No	İNTERN		PRATİSYEN	
	Okuduğu Fakülte	Puan	Mezun Olduğu Fakülte	Puan
1	Çapa	760	GATA	677
2	Ankara	663	Hacettepe	676
3	Hacettepe	639	Çapa	645
4	Hacettepe	631	Hacettepe	631
5	Çapa	609	Hacettepe	614
6	Selçuk	607	Çapa	614
7	Hacettepe	601	Hacettepe	607
8	Ege	596	Çapa	602
9	Çapa	595	GATA	596
10	Çapa	593	Hacettepe	595

Ankara, Selçuk ve Ege Tıp Fakülteleri öğrencileridir.

2. Tüm Yarışmacuların Sıralanması

Tüm yarışmacı internlerin fakültele göre kümülatif olarak yüzde sıralanması Tablo 8'de, pratisyenlerin ki ise Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 8 ve 9'dan okuyucular istedikleri karşılaştırmaları yapabilirler. Burada birkaç çarpıcı sonucu şöyle özetleyebiliriz (10'dan az yarışmacının katıldığı fakülteler tartışma dışı bırakılmıştır):

- Karadeniz Tıp Fakültesi'nden katılan 22 internden hiçbirisi ilk 499 sıraya girememiştir. 1 intern ilk 500'e girmiş, 21 intern ise 600 ve daha yukarı sıralarda yer alabilmiştir.
- Hacettepe, Ankara, Çapa ve Cerrah-

paşa'dan katılan internlerin sırayla %16.2, %27.1, %28.2 ve %36.9'u 600 ve daha yukarı sıralarda yer alırken, diğer fakültelerde okuyan internlerin en az %56.5'i 600 ve yukarı sıralarda yer almıştır.

- Uludağ, Dokuz Eylül, Cumhuriyet, Öndokuz Mayıs, Atatürk, Fırat ve Dicle'den katılan internlerden hiçbirisi ilk 199'uncu sırada yer alamamıştır.
- İlk 50 sırada yer alan internlerden, 21 tanesi Hacettepe, 15 tanesi Çapa, 4 tanesi Ankara Tıp Fakülteleri öğrencileridir.
- İlk 100 sırada yer alan internlerden; 42'si Hacettepe, 23'ü Çapa, 10'u Ankara Tıp Fakülteleri öğrencileridir. Diğer 25 öğrenci 8 fakülteye dağılmıştır.
- Hacettepe'den mezun olan pratisyenlerden sadece %6.8'i 500-583 arasında bir

Tablo 8. Yarışmaya katılan tüm internlerin sıralaması (kümülatif yüzde)

Fakülte	İlk 10 içinde olanların yüzdesi	İlk 50 içinde olanların yüzdesi	İlk 100 içinde olanların yüzdesi	İlk 200 içinde olanların yüzdesi	İlk 300 içinde olanların yüzdesi	İlk 400 içinde olanların yüzdesi	İlk 500 içinde olanların yüzdesi	600 + içinde olanların yüzdesi	Yarışmacı Sayısı
Ankara	12	49	123	246	382	505	629	271	81
Hacettepe	18	126	251	407	569	737	838	162	167
GATA	22	22	65	108	217	304	413	587	46
Gazi		43	43	130	304	348	435	565	23
Çapa	34	128	197	368	496	624	718	282	117
Cerrahpaşa	-	65	152	261	413	457	631	369	46
Marmara	-	-	-	-	-	154	385	615	13
Trakya	-	-	-	-	286	286	286	714	7«
Uludağ	-	-	-	22	87	109	283	717	46
Dokuz Eylül	-	-	-	87	131	131	218	782	23
Ege	06	12	29	143	229	309	366	634	175
Akdeniz	-	-	-	-	103	241	276	724	29
Anadolu	-		250	250	250	250	500	500	4*
Selçuk	19	19	37	56	93	223	260	740	54
Cumhuriyet	-	-	-	91	91	91	182	818	11
Erciyes	-	47	116	139	162	255	302	698	43
Öndokuz Mayıs	-	-	-	24	48	72	171	829	41
Karadeniz	-	-	-	-	-	-	45	955	22
Atatürk	-	-	-	36	107	172	243	757	28
Fırat	-	-	-	83	83	83	166	834	12
Dicle	-	-	-	71	71	142	237	763	42
Çukurova	-	-	26	105	131	184	316	684	38

*Yarışmacı sayısı 10'dan az

Tablo 9. Yarışmaya katılan tüm pratisyenlerin sıralaması (kümülatif yüzde)

Fakülte	İlk 10 içinde olanların yüzdesi	İlk 50 içinde olanların yüzdesi	İlk 100 içinde olanların yüzdesi	İlk 200 içinde olanların yüzdesi	İlk 300 içinde olanların yüzdesi	İlk 400 içinde olanların yüzdesi	İlk 500 içinde olanların yüzdesi	Yarışmacı Sayısı
Ankara	—	6.8	13.50	31.2	59.4	75.6	24.4	74
Hacettepe	6.8	28.8	39.70	64.4	79.5	93.2	6.8	73
GATA	3.0	6.0	12.10	24.2	39.4	63.6	36.4	66
Gazi	—	—	6.9	34.5	48.3	82.8	17.2	29
Çapa	4.5	18.2	37.90	54.6	71.3	77.4	22.6	66
Cerrahpaşa	—	7.1	11.9	40.0	56.2	65.7	34.3	42
Marmara	—	—	—	33.3	66.6	100.0	—	3*
Trakya	—	—	—	16.7	16.7	33.4	66.6	6*
Uludağ	—	9.5	9.5	19.0	33.3	52.4	47.6	21
Dokuz Eylül	—	7.7	7.7	15.4	46.2	77.0	23.0	13
Ege	—	14	8.6	30.0	48.6	65.7	34.3	70
Akdeniz	—	—	—	15.4	38.5	46.2	53.8	13
Anadolu	—	—	9.1	27.3	27.3	36.4	63.6	11
Selçuk	—	—	33.3	33.3	33.3	100.0	—	3*
Cumhuriyet	—	—	—	40.0	40.0	100.0	—	5*
Erciyes	—	—	7.1	7.1	14.2	35.6	64.3	14
Ondokuz Mayıs	—	—	11.8	17.7	29.5	41.2	48.8	17
Karadeniz	—	—	—	20.0	60.0	60.0	40.0	10
Atatürk	—	—	12.5	15.0	25.0	50.0	50.0	8'
Fırat	—	—	—	—	—	—	—	—
Dicle	—	—	10.0	10.0	10.0	40.0	60.0	10
Çukurova	—	3.4	17.2	30.0	34.5	58.6	41.4	29

*Yarışmacı sayısı 10'dan az

sırada yer alırken, Anadolu'dan mezun pratisyenlerin %63.6'sı bu sırada yer almaktadır.

- g) İlk 50 sırada yer alan pratisyenlerden; 21'i Hacettepe, 12'si Çapa, 5'i Ankara Tıp Fakültelerinden mezun olanlarıdır. Diğer 12'si 6 fakülteye dağılmıştır.

D. Yarışmada Sorulan Soruların İncelenmesi

Ülkedeki tüm tıp fakülteleri öğretim üyelerince çoktan seçmeli test biçiminde hazırlanan sorular yarışmada her fakülteden dengeli bir ağırlıkta soru kitapçığına alınmaktadır. Soru kitapçığına konan soruların yarışmacıların bilgi düzeyini iyi ölçebilecek nitelikte olması beklenir. Bu nedenle soruların taşınması gerekli önemli özellikler şunlar olmalıdır:

- a) Soru çok özel değil genel konuları kapsamalıdır.

- b) Soru bir hekimce mutlaka bilinmesi gereken bilgileri içermelidir.

- c) Soru kökü ve çeldiricileri birbiriyle uyumlu olmalıdır.

- d) Çeldiriciler çok iyi düzenlenmeli ve doğru yanıt sadece konuyu bilenlerce bulunabilmelidir.

Gencide çoktan seçmeli bir test sorusunun konuyu bilenle bilmeyeni ayırt edici niteliğe sahip olması beklenir. Bunun ölçüsü bir soruya verilen doğru yanıt yüzdesinin %50-79 arasında olmasıdır. %80'in üzerinde bir doğru yanıt oranı o sorunun kolay olduğu ya da çeldiricilerin iyi düzenlenmediği ve doğru yanıtın kolay bulunduğu yorumuna, %50'nin altında doğru yanıt oranı ise ya o sorunun çok zor, ya konunun öğrencilere anlatılmamış olduğunu ya da bu soruyu ancak çok çalışkan az sayıda bireyin yanıtlayabileceği yorumuna götürür.

Yarışmada sorulan sorulara alınan doğru yanıt yüzdeleri Tablo 10'da verilmiştir. Tablodan hem temel bilimler ve klinik bilimler sorularına verilen yanıtları hem de intern ve pratisyenleri karşılaştırmak mümkündür. Tablodaki bulguları şöyle özetleyebiliriz:

a) Pratisyenlerin genelde internlere göre doğru yanıt yüzdeleri daha yüksektir. Örneğin, temel bilimlerde sorulan 100 sorudan 70 soruya internler %50'nin altında bir oranla cevaplarırken, pratisyenler 54 soruyu aynı oranla yanıtlamışlar.

Yine internler klinik bilimlerde sorulan 100 sorudan 74 soruyu %50'nin altında yanıtlarken, pratisyenler 62 soruyu bu oranla yanıtlamıştır.

b) Genelde sorulara alınan yanıt yüzdeleri düşüktür. İnternler temel bilimlerde sorulan 100 sorudan sadece 30'unu, klinik bilimlerde ise sadece 26'sını %50'nin üzerinde bir oranda yanıtlayabilmiştir. Normal sınırlar içine düşen soru sayısı (%50-79) temel bilimlerde 25, klinik bilimlerde 19'dur. Pratisyenler temel bilimlerde sorulan 100 sorudan 46'sını %50'nin üzerinde bir oranla yanıtlayabilmiştir. Klinik bilimlerde bu oranla cevaplanan soru sayısı ise 38'dir. Burada da normal sınırlar içine düşen soru sayısı 36 ve 29'dur.

c) Düşük yüzde ile yanıtlanan soru sayısının fazla oluşu nedeniyle, soruların daha nitelikli hale getirilmesi ilerde yapılacak yarışmalarda doğru yanıt yüzdelerinin artmasını ve dolayısıyla puanlarda belirli bir artış sağlayabilir. Ancak bu durum fakülteler arası genel sıralamayı fazla etkilemeyecektir.

Tablo 10. Soruların doğru yanıtlarının yüzdelerine göre dağılımı

Doğru Yanıtlama Yüzdeleri	TEMEL BİLİMLER		KLİNİK BİLİMLER	
	İntern-ler	Pratis-yenler	intern-ier	Pralis-yenler
<10	5	2	4	2
10-19	15	12	17	11
20-29	19	13	11	14
30-39	17	10	22	16
40-49	14	17	20	19
50-59	14	19	5	14
60-69	5	8	12	9
70-79	6	9	2	6
80-89	3	5	7	8
90 +	2	5	—	1
Toplam soru sayısı	100	100	100	100

KAYNAKLAR

1. Sümbüloğlu K, Sümbüloğlu V, Gören A: Türkiye Klinikleri 8. Tıp Bilimleri Yarışmasının Çeşitli Yönlerden Değerlendirilmesi. T.Klin.Tıp Bilimleri Dergisi 1990.10:238-S0
2. Sümbüloğlu V, Gören A, Sümbüloğlu K: Türkiye Klinikleri 9. Tıp Bilimleri Yarışmasının Çeşitli Yönlerden Değerlendirilmesi. T.Klin.Tıp Bilimleri Dergisi 1990.10:543-57.